

Handläggare
Ester Andréasson (UK)
Södertälje kommun
Utredare
Ester.Andreasson@skolasodertalje.se

Till
Finansdepartementet

Ert diarienummer
Fi2023/02971

Yttrande över Statistiska centralbyråns hemställan om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken

Statistiska centralbyrån (SCB) har hos regeringen hemställt om ändring i förordningen om den officiella statistiken. Regeringskansliet har i sin tur sänt denna hemställan på remiss, där Södertälje kommun är en av remissinstanserna.

Statistiska centralbyrån (SCB) föreslår att det i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (FOS) ska införas en ny bestämmelse, 5 e §, om uppgiftsskyldighet för vissa anordnare av utbildningar. SCB föreslår också att det i bilagan till FOS ska ändras så att SCB får ytterligare stöd för att i vissa fall för utbildningsstatistik och för jämställdhetsstatistik behandla känsliga personuppgifter som avser hälsa. För Södertälje kommuns del är de berörda utbildningsverksamheterna yrkeshögskolan, anpassad grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning.

I det följande framställs Södertälje kommuns synpunkter och kommentarer angående remissen, uppdelat på respektive verksamhet.

Södertälje kommuns synpunkter och kommentarer

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskoleutbildning är en eftergymnasial utbildningsform som expanderat kraftigt de senaste åren. SCB framför i hemställan att högskolan har lagligt stöd för inhämtning av individuppgifter i förordningen (1993:1153) om redovisning av studier med mera vid universitet och högskolor och för Skolverkets statistikområde finns det stöd i skollagen (2010:800) för detta. MYH (Myndigheten för yrkeshögskolan) som tidigare ansvarade för statistik om yrkeshögskolan hade också föreskriftsrätt för att kunna samla in uppgifter på individnivå, vilket inte följde med när SCB blev statistikansvarig myndighet. Det råder därmed en obalans mellan utbildningsformerna när det gäller att säkerställa att uppgifter på individnivå lämnas till SCB så att statistiken får tillräcklig kvalitet. SCB föreslår därför att myndigheter ska få befogenheter att samla in uppgifter på individnivå för att kunna sammanställa statistik om yrkeshögskolan (sökande och personal).

Södertälje kommun anser att det är lämpligt att uppgifter från YH-anordnare inhämtas för att kunna framställa statistik av god kvalitet på området. SCB föreslår att uppgifter ska kunna inhämtas om enskilda personer som har sökt till utbildningarna och enskilda personer som är eller har varit inskrivna vid utbildningarna. Södertälje kommun har inga invändningar mot någondera. Kommunen ser heller inte att sådant uppgiftslämnande skulle utgöra någon avsevärd ökad administrativ arbetsbörda för utbildningsanordnaren.

Däremot vill Södertälje kommun påpeka att det kan föreligga svårigheter att lämna uppgifter om enskilda personer som undervisar eller har undervisat vid utbildningarna. Eftersom det inom yrkeshögskolan

oftast handlar om konsulter eller gästföreläsare/undervisare som kommer direkt från arbetslivet, föreligger svårigheter att samla in statistik som t.ex. utbildningsbakgrund m.m. som fanns med 2019 när SCB samlade in uppgifter om undervisande personal. När den undersökningen genomfördes bidrog Södertälje kommun med uppgifter, men uteslöt konsulter och redovisade enbart anställd personal. Idag ser situationen inom yrkeshögskolan annorlunda ut – i Södertälje kommun finns knappt någon anställd undervisande personal utan i de flesta fall handlar det om konsulter som upphandlats.

Anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Antalet elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola (tidigare benämnt särskola) har ökat under de senaste åren.

Anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola är till för elever med intellektuell funktionsnedsättning. En sådan funktionsnedsättning räknas som en personuppgift om elevens hälsa. Redan den omständigheten att en person går i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola ska därför ses som en personuppgift om elevens hälsa och är en känslig personuppgift enligt art. 9 dataskyddsförordningen². Enligt 8 § FOS saknar SCB rätt att hantera känsliga personuppgifter inom statistikområdet Befolkningens utbildning och studiedeltagande. Av den anledningen ingår inte uppgifter om anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola i de register som ligger till grund för den officiella statistiken inom området.

De register som ligger till grund för den officiella statistiken innehåller bland annat uppgifter om individers avklarade utbildningsnivå, utbildningsinriktning, utbildningsform och pågående utbildning. Eftersom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola idag inte kan beaktas saknas information för personer som deltagit i dessa utbildningsformer. Antalet elever i utbildningsformerna har succesivt ökat under senare år vilket innebär att bortfallet i registren, och därmed också i den officiella statistiken, ökat över tid.

SCB bedömer att myndigheten behöver stöd i förordning för att behandla uppgifter på individnivå från dessa skolformer. Uppgifterna finns redan insamlade av SCB på uppdrag av Skolverket, och insamlingen i de här fallen regleras av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:142) om uppgiftsinsamling från huvudmännen inom skolväsendet m.m.

SCB beskriver att möjligheten att behandla uppgifter om utbildning i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola skulle bidra till att minska bortfallet och därmed förbättra kvaliteten i den officiella statistiken, och Södertälje kommun delar den beskrivningen och bedömningen. Kommunen ser att det idag är problematiskt att SCB inte kan följa eleverna. Det finns idag ett stort antal elever som efter anpassad gymnasieskola varken studerar eller arbetar, och det finns således goda skäl att skapa möjligheter att ta fram officiell statistik på området.

Södertälje kommun vill lyfta en annan aspekt av uppgiftslämnande rörande anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. När det gäller betyg i gymnasieskolan skickas betygen till universitets- och högskolerådet (UHR). Om det finns något fel på ett betyg tar inte UHR emot det utan skolan måste rätta och göra om. Det ger en kvalitetssäkring som idag inte finns inom den anpassade gymnasieskolan. På liknande sätt skickas slutbetygen i grundskolan till SCB och även där godtar inte SCB betyg som har formella fel. Slutbetyg från anpassad grundskola skickas inte vidare så där finns ingen yttre kvalitetskontroll. Södertälje kommun skulle utifrån denna beskrivning se det som positivt om en liknande kvalitetssäkring kommer till stånd när det gäller betygen från anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola.

Kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning

På motsvarande sätt som SCB önskar kunna inkludera uppgifter om deltagande i anpassad gymnasieskola och anpassad grundskola i den officiella statistiken, önskar myndigheten även kunna

inkludera uppgifter om elever i kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning. Uppgifterna finns redan insamlade av SCB på uppdrag av Skolverket, och SCB:s hemställan handlar om att få möjlighet att använda dessa uppgifter för framställande av officiell statistik om befolkningens utbildning och studiedeltagande. Södertälje kommun har inga invändningar mot att så skulle bli fallet, utan delar SCB:s bedömning av nyttan med en utvecklad officiell statistik.

Stöd för att hantera känsliga personuppgifter jämställdhetsstatistiken

Jämställdhetsstatistiken har ingått i den officiella statistiken sedan 1994 och syftar till att beskriva samhällsutvecklingen ur ett jämställdhetsperspektiv och visa situationen för kvinnor och män, flickor och pojkar inom ett stort antal områden.

I hemställan beskriver SCB ett behov av rättsligt stöd för att behandla känsliga personuppgifter avseende hälsotillstånd vid framställning av officiell jämställdhetsstatistik. Södertälje kommun ser positivt på en ändring i förordningen om den allmänna statistiken (2001:100) för möjliggörandet av produktion av mer anpassad jämställdhetsstatistik.

Boel Godner
Ordförande